

ZAŁĄCZNIK
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Kamińsku
z dnia r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
NA 2016 ROK**

WSTĘP

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą niszczącą człowieka we wszystkich sferach jego człowieczeństwa i jego aktywności. Powoduje stopniową utratę wolności i odpowiedzialności. Alkoholizm jest chorobą społeczną, której konsekwencje dotyczą nie tylko osób uzależnionych, ale także członków ich rodzin i środowisk społecznych. Problemy wynikające z nadużywania napojów alkoholowych najczęściej kojarzą się z uzależnieniem. Koncentracja na uzależnieniu powoduje lekceważenie i zaniechanie negatywnych skutków ryzykownego i szkodliwego picia alkoholu. Te wzorce picia alkoholu powodują znacznie większe szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne, gdyż obejmują licznieszczą część populacji.

Grupa osób pijących ryzykownie i szkodliwie powinna budzić powszechny niepokój. Jednak ciągle jeszcze akceptowane są wzorce intensywnego spożywania alkoholu. Można zauważyć tendencję do lekceważenia zagrożeń oraz konsekwencji wynikających z takiego sposobu spożywania alkoholu. Dopiero uzależnienie aktywizuje najbliższe otoczenie osoby pijącej do poszukiwania rozwiązań. Niestety strategie pomagania osobom uzależnionym są najtrudniejsze i najmniej skuteczne.

W populacji pijących ryzykownie i szkodliwie są także kobiety w różnym wieku i o różnym statusie społecznym, które spożywają alkohol tzw. „weekendowo”. Osobnym problemem jest picie nawet niewielkich ilości alkoholu przez kobiety w ciąży.

Skutkiem używania alkoholu przez kobiety będące w ciąży może być powstanie szeregu wad wrodzonych, a co za tym idzie zmian rozwojowych u nowo narodzonych dzieci. Corocznie z przyczyn pośrednio lub bezpośrednio z nadużywaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób. Z danych Światowej Organizacji Zdrowia wynika, że alkohol zajmuje trzecie miejsce wśród czynników ryzyka dla zdrowia, po nadciśnieniu tętniczym i nikotynie, a przed np. chorobami nowotworowymi.

Kluczową rolę w polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych odgrywają samorządy gmin, które na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społeczeństwie lokalnym. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy, które realizowane są na podstawie Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rok 2016 będzie kolejnym rokiem realizacji Programu. Jest kontynuacją wielu działań zainicjowanych w latach poprzednich. Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa zakres i formę realizacji zadań wynikających z ustawy. Jego nadrzędnym celem jest, jak co roku, tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do:

- zapobiegania powstawaniu nowych problemów
- zmniejszania rozmiarów problemów, które aktualnie występują
- zwiększenia zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Zgodnie z art.4¹ Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.) organy jednostek samorządu terytorialnego są zobowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów. Ponadto organy samorządowe zobowiązane są do prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w

zakresie organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom. Warto podkreślić że ustawodawca powierzy gminom nie tylko konkretne kompetencje i zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, ale wskazuje też źródło finansowania.

Mapa polskich problemów alkoholowych pokazuje, że ostatnie lata to okres istotnych zmian zarówno w zakresie dynamiki rozwoju różnych zjawisk związanych z obecnością alkoholu w naszym codziennym życiu, jak i w sferze działań podejmowanych na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, obserwacja tych zmian na terenie miasta i gminy, a także analiza przyczyn i konsekwencji stanowiła podstawę do określenia celów i założeń zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Obecnie nikt nie zastanawia się już, czy warto pomagać osobom i rodzinom z problemem alkoholowym oraz z występującą przemocą, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Lepiej pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenie sobie z sytuacją trudną, konfliktową, skutecznie, bez używek, rozładowywać napięcie i rodzącą się agresją.

II. DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I ZASOBÓW

Na podstawie dokumentów, sprawozdań, informacji uzyskanych od organizacji i instytucji zajmujących się głównie lub pobocznie problemami uzależnień, a także uwzględniając dotychczasowe doświadczenia na polu profilaktyki uzależnień, przyjmuje się jako bazę wyjściową dla dalszych działań następujące dane:

W 2014 roku przeprowadzono badanie ankietowe „Młodzi i substancje psychoaktywne „wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjum z terenu Gminy Kamieńsk.”

Ile miałeś/miałaś lat ,kiedy zdarzyło Ci się po raz pierwszy w życiu spróbować alkohol.

1. a) 7 lub mniej	20% chłopcy	25% dziewczęta
2. b) 8-10.	10% chłopcy	10% dziewczęta
3. c) 11-12	15% chłopcy	10% dziewczęta
4. d) nie pamiętam	15% chłopcy	10% dziewczęta
5. e) nigdy nie próbowałem/próbowałam/	40% chłopcy	i 50% dziewcząt.

Sięgają po alkohol:

- dla zabawy i relaksu - 50 % ankietowanych
- dla zabicia nudy -13 % ankietowanych,
- aby oderwać się od kłopotów - 13 % ankietowanych
- bo piją moi znajomi - 18 % ankietowanych

Po alkoholu czują się:

- są weseli i radosni - 58% ankietowanych
- stają się odważniejsi - 23 % ankietowanych
- zyskują przyjaciół - 4 % ankietowanych

Piwo było pierwszym alkoholem którego spróbowali po raz pierwszy nasi uczniowie, następnie wino , i wódka. W ostatnich 30 dni przed badaniem 7% chłopców i 5% dziewczyn, przyznało się do spożycia alkoholu. Warto podkreślić, że badani uczniowie zazwyczaj są motywowani do picia przez swoich kolegów lub koleżanki. Uczniowie szkoły podstawowej podkreślają że pierwszym alkoholem

poczęstowali ich rodzice. Nie bez znaczenia pozostaje fakt przysłowiowej lampki szampana w noc sylwestrową. Być może staje się to przyzwoleniem dla młodych, wchodzących w życie ludzi. Ponadto zgodnie z deklaracjami badani nie mają dużych problemów z zakupem alkoholu.

1. Charakterystyka gminy

Miasto i gmina Kamieńsk należy do powiatu radomszczańskiego, województwo łódzkie. Miasto i gminę zamieszkuje ogółem:

-rok 2013- 6 239 osób (dane na dzień 30.11.2013r.)
-rok 2014- 6 235 osób (dane na dzień 30.11.2014r.)
-rok 2015- 6 039 osób (dane na dzień 30.11.2015r)

Ponadto zameldowanych na pobyt czasowy w mieście i gminie Kamieńsk zamieszkuje 149 osoby
(65 mężczyzn i 84 kobiet).

2. Bezrobocie na terenie miasta i gminy Kamieńsk (dane na koniec III kwartału 2015r.) – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Radomsku

Według stanu na III kwartał 2015r. zarejestrowanych było 263 osoby bezrobotne. W porównaniu do ubiegłego roku liczba bezrobotnych zmalała o 53 osoby.

3. Pomoc społeczna

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Według danych szacunkowych w Polsce żyje około 1,5 miliona dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym, z tego 5 tys. znajduje się w dramatycznej sytuacji zagrażającej ich zdrowiu i życiu. Różne formy agresywnych i represyjnych zachowań rodziców zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych i potrzeb dziecka wywierają destrukcyjny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne dzieci oraz na proces rozwoju. Dzieci te są słabe fizycznie, często chorują. Występują u nich określone zaburzenia emocjonalne, często są ofiarami przemocy i nadużyć seksualnych ze strony najbliższych członków rodziny lub otoczenia. Statystyka będąca w posiadaniu GKRPA potwierdza fakt, iż nie wszystkie akty przemocy są zgłoszone organom ścigania

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kamieńsku w 2015.r. objął 153 rodziny różnymi formami pomocy finansowej, tj 245 osób.

Z tej liczby 25 osób, to osoby z problemem alkoholowym, a w szczególności:

- osoby niepracujące (bezrobotne) 18
- osoby samotne, bez źródła dochodu 12

Wyżywienie dzieci w szkołach i przedszkolu sfinansowano ogółem dla 101 dzieci, w tym: 16 dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

4. Dostępność napojów alkoholowych

Z art. 12 ust. 4 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wynika, iż liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz usytuowanie punktów sprzedaży, podawania i spożywania napojów

alkoholowych powinny być dostosowane do potrzeb ograniczania dostępności alkoholu. Uchwałą Nr XLII/348/2005 Rady Miejskiej w Kamieńsku z dnia 26 października 2005r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu, z wyjątkiem piwa, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży na terenie gminy Kamieńsk, uchwałą zmieniającą Nr XVIII/ 172/11 Rady Miejskiej z dnia 29 grudnia 2011r (Dz. U. Woj Łódzkiego poz.586 z dnia 23.02.2012r.) ustanowiono na teren miasta i gminy limit punktów sprzedaży z przeznaczeniem do spożycia:

- poza miejscem sprzedaży – 35 punktów,
- w miejscu sprzedaży – 14 punktów.

Z limitu 35 punktów wykorzystano 24 punkty, natomiast z limitu 14 punktów dotychczas wykorzystano 8

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych są usytuowane :

- 5 punktów w sklepach Gminnej Spółdzielni "S.CH" w miejscowościach: Barczkowie, Gorzędów, Kamieńsk, Podjezioro, Pytowice,
- 18 punktów sprzedaży detalicznej należące do prywatnych podmiotów gospodarczych w miejscowościach takich jak: Danielów, Dąbrowa, Galkowice Stare, Gorzędów, Kamieńsk, Koźniewice, Ochocice, Szpinalów.
- 8 punktów sprzedaży gastronomicznej należących do prywatnych podmiotów gospodarczych w następujących miejscowościach: Kamieńsk, Dąbrowa, Ochocice, Napoleonów. OSIR Góra Kamieńsk.

W 2015 roku wydano ogółem 25 zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, w tym 6 zezwoleń jednorazowych na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Ponadto 9 podmiotom gospodarczym wygasły zezwolenia:

- 7 podmiotów rezygnacja z dalszego prowadzenia działalności gospodarczej.
- 2 podmioty nie dokonały opłaty w ustawowym terminie .

Na terenie gminy Kamieńsk obowiązuje uchwalona z dnia 30 grudnia 2004r. Nr XXX/253/2004 Rady Miejskiej w Kamieńsku w sprawie ustalenia zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Kamieńsk.

Analizę liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych przedstawia tabela nr 1, zaś liczby wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - tabela nr 2

Tabela nr 1 - Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych

Gmina Kamieński	Rok	Z napojami przeznaczonymi do spożycia									
		Poza miejscem sprzedaży					W miejscu sprzedaży				
		Wg zawartości alkoholu					Wg zawartości alkoholu				
		Razem	Do 4,5%	Do 18%	Pow. 18%	Razem	Do 4,5%	Do 18%	Pow. 18%		
	2013	31	24	-	7	17	7	1	2	4	
	2014	32	24	-	7	17	8	1	3	4	
	2015	30	24	-	5	19	6	1	3	2	

Tabela nr 2 - Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Gmina Kamieński	Rok	Zezwolenia wydane									
		Na sprzedaż napojów przeznaczonych do spożycia					W miejscu sprzedaży				
		Poza miejscem sprzedaży					W miejscu sprzedaży				
		Razem	Do 4,5%	Do 18%	Pow. 18%	Razem	Do 4,5%	Do 18%	Pow. 18%		
	2013	33	18	6	6	6	15	4	5	6	
	2014	45	34	13	13	8	11	5	4	2	
	2015	19	8	3	3	2	11	5	4	2	

5. Szkoły na terenie gminy Kamięńsk.

Na terenie gminy Kamięńsk znajdują się następujące szkoły:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Kamięńsku liczy 327 uczniów, 37 nauczycieli.
- Publiczne Gimnazjum w Kamięńsku liczy 197 uczniów, 27 nauczycieli.
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Gorzędowie liczy 83 uczniów, 13 nauczycieli.
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kamięńsku , uczy się: 71 uczniów.
  - Liceum Ogólnokształcące: 15 uczniów.
  - Technikum Mechaniczne: 56 uczniów

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych zatrudnia łącznie 17 nauczycieli.

6. Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, prowadzony w SP ZOZ w Kamięńsku.

Z realizacji zadań Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin usytuowanym w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kamięńsku w 2015r. w okresie od 01.01 2015r. – 30.11.2015r.

Ogółem udzielono 305 konsultacji indywidualnych w tym:

- 262 osobom uzależnionym -37 osób
- 7 osobom współuzależnionym -2 osoby
- 37 związanych z przemocą w rodzinie -20 osób, w tym:
  - 20 ofiarom przemocy – 5osób.
  - 17 sprawcom przemocy-6 osob.

7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Podstawowym zadaniem GKRPA jest motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia oraz prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej na terenie Gminy Kamięńsk.

W skład Komisji wchodzi w szczególności przedstawiciele:

- szkół,
- MOPS,
- Policji,
- Urzędu Miejskiego.
- Ośrodek Zdrowia.
- Parafii

Komisja pracuje na posiedzeniach średnio jeden raz w miesiącu w pełnym składzie (8 osób) lub w zespołach : 4 osobowych do rozmów interwencyjno - motywujących z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin oraz 3 osobowymi do kontroli punktów sprzedaży alkoholu.

III. ZADANIA ZWIĄZANE Z PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH PRZYJĘTE DO REALIZACJI

1. W zakresie zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Pomoc finansową dla pacjentów korzystających z leczenia odwykowego i zajęć terapeutycznych w poradniach odwykowych, znajdujących się w trudnych warunkach. Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego, dla osób uzależnionych oraz ofiar przemocy. Punkt ten uruchomiony został w marcu 1998r. w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kamięńsku, przy ul. Wieluńskiej 23. Podstawowymi celami

terapii prowadzonej przez Certyfikowanego Instruktora Terapii Uzależnień (2 godziny tygodniowo) jest zachowanie trwałej abstynencji, poprawa zdrowia psychicznego oraz nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych i rozwój osobisty. Certyfikowany Instruktor Terapii Uzależnień będzie zatrudniony w ramach umowy zlecenia za wynagrodzeniem miesięcznym. Ponadto w Urzędzie Miejskim w Kamieńsku istnieje możliwość uzyskania merytorycznych porad prawnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych, oraz w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kamieńsku.

Porady te będą udzielane nieodpłatnie.

Punkt będzie wyposażony w materiały informacyjno – edukacyjne dotyczące problemów alkoholowych, poradniki prawno – socjalne, czasopisma i książki (również przeznaczone do rozdawania dla osób uzależnionych i współuzależnionych) oraz broszury, ulotki i plakaty z przeznaczeniem dla szkół, MOPS, SP ZOZ .

2. Organizowanie i finansowanie szkoleń i kursów GKRPA.
3. Udzielanie przez MOPS pomoc finansową dla pacjentów korzystających z leczenia odwykowego i zajęć terapeutycznych w poradniach odwykowych, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.
4. Współpracę z Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Radomsku – w miarę możliwości dofinansowanie działań tych przychodni poprzez sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć terapeutycznych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja wymienionych zadań jest prowadzona poprzez gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych, który corocznie uchwała rada gminy, oraz realizacje zadań określonych odrębnie w **Gminnym Programie Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.**

Realizacja tych zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Organizację i prowadzenie zajęć terapeutycznych w szkołach, pomoc dla dzieci z grupy ryzyka i rodzin alkoholowych w zakresie wsparcia terapeutycznego w nauce, zaburzeniach zachowań i funkcjonowaniu psychospołecznym w trakcie trwania roku szkolnego.
2. Współpracę z instytucjami i organizacjami pomagającymi ofiarom przemocy domowej w środowisku lokalnym, a w szczególności z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kościołem Katolickim, sądem rodzinnym i kuratorem zawodowym.
3. Współpracę z pedagogiem szkolnym w zakresie informacji o przemocy i alkoholizmie w rodzinach uczniów.
4. Udzielanie w Gminnym Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym ofiarom przemocy właściwej informacji, udzielanie pomocy prawnej, porad przez zatrudnionych w Urzędzie Miejskim prawników, a także przedstawienie możliwości dotyczących korzystania z placówek lecznictwa odwykowego i zespołów terapeutycznych.
5. Zakup i rozpowszechnianie ulotek, broszur, poradników o treściach edukacyjnych na temat przemocy, profilaktyki antytytoniowej i innych.
6. Pokrywanie kosztów obdukcji lekarskich dla ofiar przemocy znajdujących się w szczególnych trudnych warunkach materialnych.
7. Wspieranie placówek świadczących pomoc dla ofiar przemocy domowej między innymi finansowanie programów terapeutycznych – w miarę możliwości.
8. Tworzenie różnych form pomocy domowej dla terenu powiatu radomszczańskiego, a w przypadku utworzenia takiej formy partycypować w kosztach utrzymania np. telefonów zaufania.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży

Najlepszym obszarem pracy profilaktycznej są szkoły i dlatego właśnie wśród najmłodszych należy prowadzić zajęcia edukacyjne. Za jeden z profilaktycznych priorytetów uznajemy zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Celem niniejszego programu jest dostarczanie wiedzy na temat uzależnień oraz wpływu alkoholu i narkotyków na życie w rodzinie, kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji z zażywaniem alkoholu i narkotyków odurzających, obronę własnych praw ze szczególnym uwzględnieniem mówienia „NIE”.

- 1. W ramach alternatywnego spędzania wolnego czasu prowadzenie zajęć popołudniowych (pozalekcyjnych) będzie realizowane przy zastosowaniu różnych form i metod pracy z dziećmi np.: zajęcia; artystyczne, polonistyczne, rekreacyjno sportowe (ZUMBA), gry i zabawy na basenie-nauka pływania, konkursy, wycieczki itp.:*

A. W Zespole Szkolno Przedszkolnym w Kamieńsku:

- a) zatrudnienie **psychologa** do prowadzenia porad psychologicznych dla uczniów i ich rodziców, w Zespole szkolno Przedszkolnym w Kamieńsku 5 godzin tygodniowo.

B. W Publicznym Gimnazjum w Kamieńsku:

- a) zatrudnienie **psychologa** do prowadzenia porad psychologicznych dla uczniów i ich rodziców w Publicznym Gimnazjum w Kamieńsku w wymiarze 5 godzin tygodniowo.

C. W Publicznej Szkole Podstawowej w Gorzędowie:

- a) **zajęcia sportowo - rekreacyjne:** w wymiarze 2 godziny tygodniowo. Forma zajęć to: zabawy sportowe, gry, piłka siatkowa i ręczna, koszykówka i inne zajęcia prowadzone przez nauczyciela.
- b) **kółko artystyczne:** w wymiarze 2 godziny tygodniowo. W zakresie tych zajęć prowadzenie różnych form świetlicowych oraz pomoc dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym przy odrabianiu prac domowych.
- c) **zajęcia polonistyczne:** w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Forma zajęć jak w pkt b.

D. W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Kamieńsku:

- a) **zajęcia sportowo – rekreacyjne:** prowadzone w wymiarze 4 godzin tygodniowo. Forma zajęć taka, jak w wyżej wymienionych szkołach.

Wszystkie wymienione rodzaje zajęć pozalekcyjnych w wymienionych Szkołach prowadzić będą nauczyciele zatrudnieni w ramach umowy zlecenia z wynagrodzeniem 22,00,- zł./godz.(brutto) oraz na podstawie opracowanego przez nich ramowego programu zajęć.

Scenariusz zajęć i spotkań przygotowujący będzie na bieżąco przez prowadzących nauczycieli z uwzględnieniem aktualnego stanu uczestników.

Przebieg zajęć odnotowywany będzie w Dzienniku Zajęć, który jest dokumentem potwierdzającym realizację tematów zajęć.

Ponadto w szkołach będą dofinansowane zorganizowane imprezy i uroczystości o charakterze okazjonalnym jak: dofinansowanie paczek z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Dzień Dziecka, Andrzejką, Mikołajki, Oplatek Świąteczny, dla dzieci z rodzin dotkniętych alkoholizmem. XVIII Kamięszczański Dzień Trzeźwości, spotkanie przy świątecznym jajku, zabawa choinkowa, karnawałowa i inne, a także wyjazdy do kina, teatru. Dofinansowany będzie zakup materiałów i sprzętu do wyżej wymienionych zajęć, imprez i uroczystości oraz konkursów.

2. Prowadzenie działań opiekuńczo - wychowawczych i informacyjnych w Publicznym Przedszkolu w Kamięnsku, a w szczególności :

- a) Sfinansowanie występu artystycznego na festynie rodzinnym.
- b) Sfinansowanie teatryku o tematyce przemoc w rodzinie,

3. Działania wspólne dla szkół z terenu Gminy:

- a) doposażenie szkolnej biblioteki w pozycje książkowe i czasopisma związane bezpośrednio z tematyką uzależnień (nowości),
- b) sponsorowanie i współuczestnictwo w organizacji szkolnych programów profilaktycznych i konkursów o tematyce uzależnień,

4. Wdrażanie w szkołach na terenie Gminy programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także dla ich rodziców.

5. Działania opiekuńczo - wychowawcze i informacyjne wspólne dla szkół:

Zaleca się dyrektorom, pedagogom, nauczycielom i wychowawcom prowadzenie działalności opiekuńczo - wychowawczej i profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży poprzez:

- a) - *poznanie środowiska rodzinnego, wychowawczego dziecka, rodzaju zagrożeń i patologii (poprzez wywiad, rozmowę z dzieckiem, obserwację, analizę prac i wytworów dziecka oraz jego zachowań),*
  - *ustalenie warunków do nauki, wypoczynku, rozwoju fizycznego i umysłowego,*
  - *rozpoznanie sygnałów wskazujących na picie alkoholu przez dzieci i młodzież,*
  - *rozpoznanie sygnałów wskazujących na stosowanie wobec dziecka przemocy domowej,*
- b) *umiejętne wplatanie w naukę poszczególnych przedmiotów (biologia, chemia, historia, język polski, godz. wychowawcze i inne) informacji o ujemnych skutkach używania alkoholu, narkotyków i palenia tytoniu,*
- c) *organizowanie spotkań i rozmów z rodzicami, podczas których należy podkreślić konieczność chronienia dziecka przed alkoholem, wskazać na walory abstynencji i trzeźwości rodziców w procesie wychowania i kształcenia,*
- d) *organizowanie pogadarek na temat szkodliwości spożywania alkoholu przy udziale pedagoga szkolnego, higienistki szkolnej lub lekarza,*
- e) *przedstawianie sytuacji rodzinnej dzieci alkoholików na posiedzeniach rad pedagogicznych i określanie form pomocy tym dzieciom,*
- f) *indywidualizację pracy z dzieckiem alkoholika, m. in. kształtowanie aspiracji szkolnych, odnalezienie pozycji w grupie rówieśniczej, akceptacji, organizacja pomocy koleżeńskiej w celu eliminacji niepowodzeń szkolnych,*

g) *przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji poprzez:*

- *propagowanie idei abstynencji i przeciwdziałanie paleniu tytoniu,*
- *akceptowanie wartości humanistycznych, moralnych, estetycznych przyswajanie, których umożliwi świadomy wybór celów i dróg życiowych,*
- *promowanie zdrowego stylu życia poprzez sport, turystykę, wycieczki, wyrabianie nawyków higieniczno - sanitarnych,*
- *propagowanie oświaty zdrowotnej poprzez reklamę wizualną, konkursy plastyczne i literackie, prelekcje, pokazy filmowe, wystawy, gazetki,*
- *zagoszpodarowanie i propagowanie kulturalnego spędzenia wolnego czasu poprzez rozwijanie zainteresowań plastycznych, literackich, muzycznych, organizowanie konkursów, wystaw, ekspozycji, imprez międzyszkolnych itp.,*
- *zaopatrzenie biblioteki szkolnej w wydawnictwa przeciwalkoholowe,*

h) *ścisłą współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie typowania uczniów - dzieci z rodzin alkoholików kwalifikujących się do udzielania dla nich wsparcia finansowego (za wypoczynek letni).*

6. Organizowanie i realizowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży we wszystkich szkołach na terenie gminy.

7. Prowadzenie stałych konsultacji i poradnictwa dla rodziców, których dzieci piją alkohol i sprawiają inne trudności wychowawcze.

8. Prowadzenie działalności edukacyjnej na tematy związane z problematyką alkoholową poprzez kolportaż ulotek i broszur udostępnionych społeczności lokalnej za pośrednictwem szkół.

9. Przeprowadzenie w szkołach z terenu Gminy akcji profilaktycznych typu KONKURS (spektakl, kabaret, piosenkę, plakat) np. na hasła promujące zdrowy styl życia na trzeźwo w rodzinie jak i w środowisku. Dla zwycięzców należy ufundować nagrody. Ponadto dla ogółu społeczności lokalnej można zorganizować Olimpiadę Sportu i Trzeźwości, spotkanie z grupą muzyczną, poetą, zorganizować festyn, turnieje itp.

W ramach tego zadania zorganizować cykl imprez i spotkań pt.: "XVIII KAMIENSZCZAŃSKI DZIEŃ TRZEŻWOŚCI", propagujących trzeźwy styl życia w rodzinie jak i środowisku.

Współczesne badania naukowe nad skutecznością profilaktyki ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży udowodniły iż największą efektywność mają działania i programy skoncentrowane na rodzinie. Więź z rodzicami , a także innymi członkami rodziny stanowi największy czynnik chroniący przed niebezpiecznymi eksperymentami i raniącymi doświadczeniami. Najbardziej celowe są więc wszelkie działania, które przyczynią się do wznowienia więzi w rodzinie lub jej odbudowy.

10. Współdziałanie w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach edukacyjnych na tematy związane z profilaktyką problemów alkoholowych i uzależnień, m.in.

- współdziałanie w ogólnopolskiej kampanii "Zachowaj trzeźwy umysł", skierowanej do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. W/w kampania jest odpowiedzią na obniżanie się wieku alkoholowej inicjacji. Ma pokazać młodym ludziom, że sport jest alternatywą dla alkoholu bądź innych używek. Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł przestrzega dzieci i młodzież przed zagrożeniami jak uzależnienie od alkoholu,

dopalaczy czy narkotyków. Ma za zadanie zainteresować uczniów różnymi dziedzinami wiedzy, odkrywanie wspólnie z rówieśnikami tajemnic świata pomorze im znaleźć swoje miejsce w otaczającej rzeczywistości i zwiększyć poczucie własnej wartości.

11. Zorganizowanie i sfinansowanie wakacyjnego letniego wypoczynku w 2016. dla dzieci z rodzin patologicznych (kolonie ,obozy).

12. W miarę możliwości finansowych zakupić dla szkół z terenu gminy materiały edukacyjne o tematyce alkoholowej, przemocy, narkomani , materiały papiernicze - piśmienne (do zajęć pozalekcyjnych), gry.

13. W miarę możliwości finansowych dofinansowywać szkolne wyjazdy do kin, teatrów, wycieczki z programem profilaktycznym oraz imprezy kulturalne.

14. W miarę możliwości sfinansować szkolenia, kursy specjalistyczne w zakresie pracy terapeutycznej z dziećmi z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, dla nauczycieli, pedagogów, wychowawców, pracowników socjalnych oraz dla członków Gminnej Komisji RPA.

15. Współpraca z mediami: prasa, telewizja lokalna, radio lokalne.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Wspomaganie i współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo profilaktyką problemów alkoholowych i pomaganiem osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu.
2. Organizowanie i dofinansowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią alkoholową i przemocą .
3. Współpracę z Sądem Rodzinnym w Radomsku.

Biorąc pod uwagę fakt, że Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamieńsku na 2016 rok dot. bardzo różnych problemów społecznych, często towarzyszących problemom uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, należy zakładać , że będzie on wchodził w szerokie interakcje z innymi, realizowanymi równolegle programami, a w szczególności z:

- **Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii w Kamieńsku,**
- **Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kamieńsku,**
- **Programem Współpracy Gminy Kamieńsk z Organizacjami Pozarządowymi.**

5. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana zarządzeniem Nr 20/11 Burmistrza Kamieńska z dnia 28 marca 2011r.

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje, koordynuje i ocenia działalność w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie miasta i gminy Kamieńsk.

W szczególności do zadań komisji należy:

- prowadzenie rozmów motywacyjno - interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu,
- kierowanie na badania osób uzależnionych od alkoholu (zlecenie biegłemu wykonania opinii w przedmiocie uzależnienia)
- składanie wniosków do sądu o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego,
- prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej,
- podejmuje czynności interwencyjne przeciwdziałające przemocy w rodzinie.

Komisja swoje działania opiera o:

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
2. regulamin GKRPA,
3. aktualne regulacje prawne.

Szczególnym zadaniem Komisji jest podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu.

Komisja będzie również współpracować z pracodawcami, instytucjami, organizacjami działającymi w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, jak również z Burmistrzem Miasta i jego Pełnomocnikiem ds. RPA przy konstruowaniu projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

6. Utworzenie Bazy Danych

Baza danych służyć będzie monitorowaniu zjawisk zagrożeń alkoholizmem i przemocą w rodzinie w oparciu o dane MOPS, Służby Zdrowia, Policji, Sądów i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania Bazy Danych:

1. Dostarczanie Radzie Miejskiej w Kamieńsku oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych informacji stanowiących podstawę kształtowania lokalnej polityki alkoholowej.
2. Ułatwienie dostępu do statystycznej informacji pozwalającej na określenie sytuacji w zakresie zagrożeń alkoholizmem i przemocą w rodzinie na terenie Gminy.
3. Wyodrębnienie rodzin wymagających szczególnie intensywnej pomocy.
4. Opracowanie mapy problemów alkoholowych, która będzie:
  - a) wskazaniem zagrożeń obszarów na terenie Gminy, gdzie występuje szczególne nasilenie zjawisk takich jak: zakłócenie porządku publicznego, nasilenie przemocy domowej czy innych przestępstw i wykroczeń związanych ze sprzedażą, podawaniem i konsumpcją alkoholu,
  - b) uszeregowaniem problemów według ważności, ze wskazaniem tych, które domagają się rozwiązania w pierwszej kolejności.

Uszczegóławianie zadań oraz nadzór nad ich realizacją dokonywany będzie przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Podstawa prawna: Art.4¹ ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(Dz. U. z 2015 poz. 1286.z późn. zm.)

1. Ustala się wysokość wynagrodzenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w każdym posiedzeniu Komisji w wysokości:

Przewodniczący Komisji: 120,00 ,-złotych brutto

Z-ca przewodniczącego Komisji: 90,00,- złotych brutto

Sekretarz komisji: 100,00,- złotych brutto

Członek Komisji: 70,00,-złotych brutto

2. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa powyżej stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji i zatwierdzonych przez Przewodniczącego Komisji oraz Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Posiedzenia GKRPA odbywają się co najmniej jeden raz w miesiącu.

V. PODEJMOWANIE INTERWENCJI W ZWIĄZKU Z NARUSZENIEM PRZEPISÓW OKREŚLONYCH W ART. 13¹ I 15 USTAWY O WYCHOWANIU W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIU ALKOHOLOWI ORAZ WYSTĘPOWANIE PRZED SĄDEM W CHARAKTERZE OSKARŻYCIELA PUBLICZNEGO

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawę bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora.

VI. ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ OKREŚLONYCH W PROGRAMIE

1. Merytoryczną podstawą decyzji finansowania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są założenia określone w niniejszym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Najważniejszym dokumentem prawnym, tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. 2015r.poz.1286 z póź. zm.).
3. Podstawową formą finansowania zadań są tzw. zlecenia przedmiotowe czyli zlecenia określonych zadań z wybranym uprzednio podmiotem. Zlecenia te mogą być realizowane na podstawie umowy o wykonanie usługi przez podmioty prawne lub osoby fizyczne.
4. Tryb zlecenia i rozliczania zadań zleconych jednostkom niepaństwowym reguluje ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009r. (ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 zm.: Dz. U. z 2013 r. poz. 938, poz.1646, Dz. U. z 2014 r. poz. 379, poz. 911, poz. 1146, poz. 1626, poz. 1877, Dz. U. z 2015 r. poz. 238, poz. 532, poz. 1117, poz. 1130, poz. 1190, poz. 1358, poz. 1513, poz. 1854)
5. W finansowaniu zadań pierwszeństwo mają programy, które przyczyniają się do:
  - zwiększenia skuteczności i dostępności profesjonalnej terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych członków rodzin,
  - wzrostu skuteczności technologii profilaktycznych dla młodzieży i grup ryzyka,

- rozwoju usług terapeutycznych i socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
  - rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,
  - rozwoju edukacji publicznej i profesjonalnej. Zlecenie zadań i przekazywanie środków finansowanych zleceńbiorcom wymaga sporządzenie odpowiedniej umowy określającej zadania i zobowiązania.
6. Zlecenie zadań i przekazywanie środków finansowych zleceńbiorcom wymaga sporządzenia odpowiedniej umowy określającej zadania i zobowiązania.
7. Za prawidłowe określenie umowy i kosztów oraz nadzór nad realizacją zleconych zadań i rozliczenie środków odpowiedzialny jest Pełnomocnik ds. RPA. Elementem każdej umowy powinno być zobowiązanie do złożenia sprawozdania merytorycznego i finansowego.

VII. PRELIMINARZ WYDATKÓW

I. WPLĄTY do budżetu Gminy z tytułu wniesionych opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - **100.000.00 zł.**

II. WYDATKI: rozdział 85154 budżetu Gminy - " *przeciwdziałanie alkoholizmowi* "

NA REALIZACJĘ ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH w 2016r.

1.

- cs 7 920,- wynagrodzenia Komisji,
- cs 6 006,- wynagrodzenia nauczycieli: 7 godz./tygodniowo x 22,00,-zł/godz. = 154,00- zł x 39 tygodni./
- cs 8 400,- wynagrodzenie psychologa w SPZOZ (12 mies. – 700,00,-zł),
- cs 10 000,- wynagrodzenia psychologa w PSP w Kamieńsku,(przy założeniu 5 godz. tyg.)
- cs 10 000,- wynagrodzenie psychologa w P.G. w Kamieńsku (przy założeniu 5godz. tyg.)
- cs 2 000,-, pakiet "zachowaj trzeźwy umysł - kampania", prenumeraty czasopism.
- cs 37 174,- pozostałe usługi (szkolenia, zajęcia sportowe „ ZUMBA”, opinie biegłych, programy profilaktyczne , zwrot kosztów dojazdu na terapię do Radomska dla osób uzależnionych, wypoczynek letni dzieci - młodzieży, dofinansowanie wycieczek, zakup materiałów szkolno-biurowych, książek, nagród, wyjazd do kina , itp.)
- cs 16.000,- wynajem basenu „Pływalnia Wodnik –SŁOK Belchatów” z nauką pływania + dojazd.

Razem: 97 500,-zł.

1. Wydatki na zadania określone w:

Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kamieńsk w 2016r. - 2 500,00,- zł.

Łączne wydatki : 100.000,-zł.

VIII. NADZÓR I KONTROLA REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Opracowany Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany jest w roku 2016

1. Rada Miejska w Kamieńsku uchwała i zleca realizację programu Burmistrzowi Kamieńska.
2. Burmistrz Kamieńska jest wykonawcą uchwalonego programu.
3. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjują realizację zadań określonych w programie.
4. Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych koordynuje i nadzoruje realizację, oraz przedkłada sprawozdanie z wykonania uchwały i realizacji niniejszego programu Burmistrzowi w terminie do końca lutego 2017 r.
5. Burmistrz składa sprawozdanie z wykonania Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu Radzie Miejskiej w Kamieńsku raz w roku, w sposób ustalony przez Radę.

Opracowany program jest programem otwartym i może być uzupełniony o nowe zadania wynikające z potrzeb naszej wspólnoty samorządowej oraz wymogów Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wprowadzając nowe zadania należy mieć na względzie możliwość ich finansowania.

Pełnomocnikiem Burmistrza d/s RPA sprawującą nadzór nad realizacją Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest pracownik Urzędu Miejskiego zajmujący stanowisko podinspektora, w referacie Administracyjno-Organizacyjnym, który na bieżąco monitoruje efekty wdrażania programu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
w Kamieńsku
Jarosław Kozik